

estat a punt de gustar el primer nèctar del fruit de reivindicació que els penja arrant del cap.

Entre uns i altres, aniran compartint el suplici de Tàntal. O ens en sortim tots plegats anant de bracet, o damunt el cap del primer que se'n lliuri, perdurarà el pesombre de la roca feixuga amb què la llegenda hellènica es complaïa d'agreujar el suplici de l'heroi mitològic.

Això vol dir que per a somoure de soca i arrel un sol aspecte de l'organització social d'un poble no basta l'excelsitud d'una idea; és precis, abans que tot, crear l'ambient que ha d'acollir-la, fer-la hospitalària i adaptable a la prèvia preparació dels estaments que han de nodrir-la i també dels que han de beneficiar-se'n.

Els fruits derivats de l'educació, del convenciment o de la comprensió no són pas els mateixos que els forjats a cops de mall de cara a la imposició. Ni una dolença ni una virtut prenen en un terreny esquerp sense una preparació adequada que faciliti els estralls de la primera o el dolç gaudi de la segona. Aquest precepte no ha d'oblidar-lo cap polític; menys, si aquest polític és metge. No fóra pas possible ofrenar un pitxer de roses xamoses a l'altar de la Pàtria, si la intel·ligència acurada i el gust exquisit del destre jardiner no cuidés del conreu i de la ufana dels rosers abans de llur efloració; aplicació simbòlica que perdura a través de totes les idees evolucionistes dels pobles, com en totes les concepcions patològiques de la Medicina.

El projecte del Conseller de Sanitat, implantat amb alevosa lluita contra els metges titulars, és inhumà, a més d'inoportú.

Aquest ambient a què ens referim està en la mateixa vida dels metges rurals contra els quals el referit projecte infereix una punyalada de mort ací als vells com als joves.

Pels metges vells que s'han passat els millors anys de llur vida subjectes, com un penell de campanar, a les ventades de la incultura, del caciquisme i de la perversió moral d'un poble; pels metges vells que la feblesa física els porta inexorablement a una esfereïdora reducció de llur clientela, obligats a viure del sou de la titular i d'una minsa iguala compassiva; per aquests vells que esdevenen una flama esmortuïda consumint els darrers vestigis de vitalitat d'un cor que batega a l'impuls d'un remanent de pietat i a l'escalf dels records més pregons sense nodriment de

cap illusió nova. Per aquests vells, el projecte del Conseller de Sanitat no té un bri de respecte ni de veneració. És un greuge palès a la mateixa vellesa que prediu el moment sublim de l'últim bes de l'esperit immortal en acomiadar-se de la mortalla que el junyeix. Aquest projecte no ofereix al metge vell ni una glossa ni un plany; ni un adéu, ni un sospir; ni una caritat, ni una oració. Certament, no enclou pas un collotge de germanor entre una vida nova plena d'optimisme i una vida que s'extingeix. Aquest projecte obra la fossa al metge vell per a soterrar-lo sense pietat com una deixalla de la societat.

Pels metges joves, els quals tot just sortits de la Facultat han vist esfumar-se llurs entusiasmes professionals portats en ales de la fantasia, i que apremiats per les necessitats de la vida han tingut d'aixoplugar-se sota l'ingrat recer d'una plaça rural, amb la vana esperança de sojornar-hi uns pocs anys, i que més tard, un concurs, unes oposicions o la prelació d'antiguitat els ha junyit a la vida del poble amb la grapa d'una titular com a sola compensació al sacrifici definitiu de llurs aspiracions; per aquests, el projecte alludit esdevé intensament pertorbador. Els Titulars joves en aquestes condicions, no els resta altre camí que romandre vençuts consumint-se dintre el naufragi d'una vida de dissorts o bé fugir a corre-cuita cap una ciutat de lliure concurrència on, mal per mal, les penalitats fan de més bon passar en mig d'una convivència social més digna i més adecentada.

Per defensar tot un ordre de vida inherent als nostres interessos creats, que són font de vida pròpia i regulació de la dels nostres familiars, hi ha qui qualifica la nostra rebellia de baixa aspiració materialista. Nosaltres, pensant en bona lògica la qualifiquem de lluita humaníssima. Era una vegada que un infeliç Quixot rondava per les planures de la Manxa engrapant la llança de l'honor. I vessant dignitat abatestoll, volgué ésser espill de cavalleriesitat, d'espiritualitat immaculada i dels cors estovats. En sortí amb el cos rebregat i l'ànima entristida mentre la mort sotjava la misèria desoladora del seu organisme i l'esgotament del seu cervell paranoic. En morir, digué, que si fos a començar, mai més no tornaria a ésser l'ingenu cavaller de la pedanteria aventurera.

L'ambient sanitari de cada població el crea el metge i tothom qui obligadament té el deure de